

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. Š.**, zast. JUDr. Richardem Mencnerem, advokátem se sídlem Milíčova 12, Ostrava, proti žalované: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 15, Praha 2, proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 3. 2015, čj. ČOI 31327/15/O100/14/15/Ad/Št, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 11. 2016, čj. 22 Ad 17/2015-29,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ředitele České obchodní inspekce, inspektorátu Moravskoslezského a Olomouckého ze dne 10. 12. 2014, čj. ČOI 134894/14/4000, byla žalobci uložena pokuta ve výši 3 000 Kč (a povinnost nahradit náklady řízení) za správní delikt, „*kterého se v postavení prodávajícího dopustil ve smyslu § 24 odst. 7 písm. j) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v rozhodném znění, tím, že dne 20. 6. 2014 ve své provozovně A. s.* [správně A. s.] *na adrese U H. X, v rozporu s § 12 odst. 1 téhož zákona neinformoval v souladu s cenovými předpisy spotřebitele o ceně 2 druhů výrobků v prodejní nabídce (tepelného čerpadla a mobilní klimatizace, ta byla zakoupena v kontrolním nákupu) zřetelným označením výrobků cenou nebo informaci o ceně výrobků jinak vhodně nezpřístupnil*“. Toto rozhodnutí žalovaná

shora specifikovaným rozhodnutím změnila ve výroku o popisu skutku tak, že nově zní: *„neinformoval v souladu s cenovými předpisy spotřebitele o ceně 1 druhu výrobku v prodejní nabídce (mobilní klimatizace model APD-12CR (DAITSU) zakoupena v kontrolním nákupu) zřetelným označením výrobku cenou nebo informaci o ceně výrobku jinak vhodně nezpřístupnil.“* a ve výroku o trestu nahradila slova *„pokutu ve výši Kč 3.000,-, slovy: tři tisíce korun českých“* slovy *„pokutu ve výši Kč 1.500,-, slovy: jeden tisíc pět set korun českých“*; ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdila. Lhůtu k zaplacení uložené pokuty a lhůtu k zaplacení paušální částky nákladů řízení žalovaná stanovila na 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalované krajský soud zamítl.

[3] Podle krajského soudu ze správního spisu vyplynulo, že výrobek byl kontrolorovi České obchodní inspekce nabídnut a následně řádně prodán; proto považoval za bezpředmětné, zda byl výrobek původně určen k prodeji či nikoliv. Za situace, kdy kontrolní nákup dospěl do stádia zaplacení kupní ceny, považoval krajský soud za nadbytečné a rozporné se smyslem a účelem zákonné úpravy dodatečné polepení výrobku cenou, neboť spotřebitel má mít možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží.

II. Kasační stížnost

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost.

[5] Stěžovatel namítl, že se krajský soud nevypořádal se všemi žalobními tvrzeními a námitkami. Krajský soud zejména nezohlednil jednání pracovníků České obchodní inspekce při kontrolním nákupu zboží; napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.

[6] Stěžovatel zopakoval skutkové okolnosti případu a jednání inspektora, který naléhal na prodávající, aby mu prodala jedinou věc, kterou mohl v rámci kontroly zakoupit (jiná věc se v prodejně nenacházela), označil za chování „agenta provokatéra“. Prodávající ve snaze vyhovět zákazníkovi přivolila k prodeji a sdělila mu cenu, zákazník se však legitimoval průkazem České obchodní inspekce a nedal jí již šanci prodej dokončit, tj. výrobek rozbalit, předvést, polepit štítkem a opět zabalit. Výrobek nebyl označen cenou, protože nebyl v rozhodnou dobu na prodejně vystaven a nabízen k prodeji. Informace o výrobku byly inspektorům sděleny ústně.

[7] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti označila za nesporné, že spotřebitelům (inspektorům) byl vydán doklad o zakoupení předmětného výrobku, což svědčí o proběhnuvší nabídce, poptávce a následném prodeji. Kupující má mít možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, tato informace má být přístupná okamžitě, bez nutnosti činit jakýkoliv úkon směřující ke zjištění ceny konkrétního výrobku.

V projednávané věci byla cena výrobku sdělena ústně. Dotazování spotřebitele na cenu je podle žalované zcela evidentně úkon směřující ke zjištění ceny konkrétního výrobku.

[9] Žalovaná navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[11] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jejíž důvodnost by sama o sobě postačovala k jeho zrušení. Ve své ustálené judikatuře mnohokráte Nejvyšší správní soud konstatoval, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o skutečnostech pro věc podstatných, resp. jakým způsobem rozhodné skutečnosti posoudil (srov. např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud přitom neshledal, že by v napadeném rozhodnutí krajského soudu absentoval některý z výše uvedených požadavků. Krajský soud přehledně popsal rozhodný skutkový stav a s žalobními námitkami se řádně, v úplnosti a srozumitelně vypořádal. Pokud krajský soud považoval za stěžejní, že k prodeji zboží došlo, přičemž okolnosti, které prodeji předcházely, nebyly dle jeho názoru v souzeném případě rozhodné, a pokud z této úvahy vyvodil, že právě proto se nemusel podrobněji zabývat jednáním pracovníků České obchodní inspekce při kontrolním nákupu, jde o argumentaci zcela přehlednou. S tou sice nemusí být stěžovatel ztotožněn, avšak nesouhlas s ní nečiní tuto právní úvahu nesrozumitelnou či z jiného důvodu nepřezkoumatelnou. Rozsudek krajského soudu proto nepřezkoumatelností netrpí.

[12] Stěžovatel jak v řízení před správními orgány, tak v řízení před krajským a Nejvyšším správním soudem argumentuje tím, že výrobek, který inspektoři České obchodní inspekce při kontrolním nákupu zakoupili, nebyl určen k prodeji. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí následující. Podklady pro vydání rozhodnutí sice opatřuje správní orgán (§ 50 odst. 2 s. ř.) a v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena (§ 50 odst. 3 s. ř.), uvedené však nezbavuje účastníky řízení povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení (§ 52 s. ř.). Obdobně je označení důkazů, které žalobce navrhuje provést k prokázání svých tvrzení, náležitostí žaloby [§ 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 28. 2. 2013, čj. 5 As 64/2011-66, judikoval: *„(...) i když je přestupkové řízení ovládáno mj. zásadou materiální pravdy a zásadou vyšetřovací, nezbavuje to, vzhledem k dikci § 52 správního řádu, účastníka řízení povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení. Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že povinnost vyplývající z § 52 správního řádu nelze vykládat v tom smyslu, že na účastníkovi řízení leží břemeno tvrzení a následně i důkazní břemeno ohledně zjišťovaných skutečností; je však povinen prokázat, co sám tvrdí, pokud má správní orgán právě z jeho tvrzení vycházet.*“ Na citovaném nic nezměnilo

ani usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, čj. 5 As 126/2011-68, publ. pod č. 3014/2014 Sb. NSS, podle kterého *„[o]bviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy; ustanovení § 52 věta první správního řádu se v řízení o přestupku neuplatní.“*, citované totiž dopadá na situaci, kdy je obviněný zcela pasivní.

[13] V souzeném případě stěžovatel tvrzení na svou obhajobu vznesl (tvrdil, že výrobek byl odložen za účelem jeho expedice a montáže u zákazníka), důkazy na jeho podporu ale neoznačil. Jako vhodný důkazní prostředek by přitom v jeho případě mohla posloužit např. písemná objednávka nebo výslech zákazníka, který si výrobek objednal. Protože stěžovatel žádný důkazní návrh neučinil, nemohly správní orgány z jeho osamoceného a důkazně nepodloženého tvrzení vycházet. Správní orgány v souladu se zásadou vyšetřovací učinily vše potřebné k řádnému zjištění skutkového stavu. Žádná z okolností provázejících kontrolní nákup přitom nesvědčila ve prospěch zjištění, že by předmětný výrobek byl v provozovně pouze odložen a nebyl určen k prodeji. Uvedenému nic nenasvědčovalo, ba naopak sama skutečnost, že výrobek byl inspektorům prodán, vylučovala věrohodnost tvrzení o jeho údajném odložení za účelem expedice a montáže u zákazníka.

[14] Za popsaných skutkových okolností se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s krajským soudem v závěru, podle kterého ze správního spisu plyne, že výrobek byl inspektorům České obchodní inspekce nabídnut a poté prodán. Opak ostatně neplyne ani ze stěžovatelovy argumentace. V takovém případě měl být výrobek podle § 13 odst. 2 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, označen cenou nebo měla být informace o ceně zpřístupněna formou ceníku nebo jiným přiměřeným způsobem tak, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží. Ústní sdělení ceny nelze považovat za dostatečné, protože, jak již dříve judikoval Nejvyšší správní soud, *„[z]ákon staví jiné vhodné zpřístupnění informace o ceně výrobku či služby naroveň přímému označení výrobku cenou. Musí se tedy jednat o informaci ekvivalentní. Z toho důvodu musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu informace zásadně zpřístupněna bezprostředně (nikoliv odkazem na zdroje, které nejsou v provozovně fyzicky přítomny), viditelně a bez nutnosti interakce spotřebitele s obsluhou prodejce či poskytovatele služeb. Informace o ceně ubytovací služby tedy musí být přinejmenším viditelně přítomna v provozovně, v níž je služba nabízena, aniž by spotřebitel nejprve musel projevit o službu zájem nebo učinit jiný srovnatelný úkon.“* (rozsudek NSS ze dne 10. 3. 2016, čj. 7 As 15/2016-23). K obdobnému závěru dospěl i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 2. 3. 2006, čj. 11 Ca 203/2005-30, publ. pod č. 898/2006 Sb. NSS, na který odkázal krajský soud v napadeném rozsudku.

[15] Označení výrobku cenou později než před jednáním o koupi zboží odporuje smyslu a účelu ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách. I kdyby prodávající nebyla přerušena inspektory a prodej dokončila, včetně polepení výrobku štítkem s cenou, nezměnilo by to nic na tom, že stěžovatel postupoval v rozporu s § 12 zákona č. 634/1992 sb., o ochraně spotřebitele, čímž se dopustil správního deliktu podle § 24 odst. 7 písm. j) téhož zákona. Závěr krajského soudu, podle kterého *„za situace, kdy kontrolní nákup inspektorů ČOI došel až do stádia zaplacení kupní ceny, poté co byl vystaven doklad o zakoupení, bylo by již nadbytečné a také v rozporu se smyslem a účelem výše citovaných ustanovení, aby prodejce*

dodatečně polepil výrobek cenou, když má mít spotřebitel možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží“ je proto správný.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. října 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu